

Naročnina
\$2.00.
na leto.

CLEVELANDSKA

AMERIKA

"Clevelandsko Amerika"

119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. 19. NO. 19.

CLEVELAND, OHIO. V TČREK, 8. MARCA 1910.

VOL III.

Štrajk v teku.

MESTO PHILADELPHIA
STOJI PRED DELAVSKIM BOJEM KOT SE NIKDAR.

Vse delavske organizacije so se podale na štrajk; ves promet počiva.

DRŽAVNA MILICA.

Philadelphia, Pa., 6. marca, — Ze ves teden napovedani štrajk vseh organiziranih delavcev mesta Philadelphije, se je včeraj uresničil. Okoli 100.000 delavcev je v soboto pustilo svoje delo in se podalo na štrajk. Ves promet v mestu popolnoma počiva. Trgovci imajo grozne zgube. Mesto razpolaga s šest tisoč policijstv, in kakor se je izjavil izdajalski mestni župan, ima mesto popolno kontrolo nad položajem. Župan v mestu se je namreč očitno postavil na stran družbe pocestne železnice, katero z vsemi silami zagovarja. Tačaj potem, ko je bilo izdano povelje, da se generalni štrajk prične, se je po ulicah zbrala radovedna množica, da vidi kaj se zgodi. Policia je nastopila proti množici, katero je pozvala, da se razide. Ker pa ljudje niso ubogali kučmarjev, so slednji pričeli streljati: dve osebi, katerih imen niso mogli dobiti, sta dobili pri tem nevarne poškodbe. Mestni župan Reyburn je poslal guvernerju brzojavko, naj pripravi več polkov milice, da "zdržuje" mir v mestu. Enake brzojavke je poslal na poveljnike raznih polkov. Dasi je župan najel 3000 posebnih policistov vendar so slednji nezmožni nastopiti proti množici. Razburjenje v mestu je grozno. Ves položaj je zakrivil mestni župan, ki nikakor niti dovolil ni, da bi se delaveci, oziroma uslužbeni pocestne železnice pogajali z družbo radi zopetnega sprejetja v delo. Vodje delavskih organizacij so naznani delavcem pri mestnih vodovodih, da smejo še naprej delati, ker so pri delu za občino korist. Sicer so pa vsi delavci popustili delo.

Žrtve poklica.

Washington, 5. marca — Zadnjic smo poročali o velikanskem snežnem plazu, ki je razdeljal dve mestici v državi Washington. Snežni plaz je med drugim zadel tudi neki brzojavci Northern Pacific železnice. V tem vlaku je bilo osem novoimenovanih poštih uradnikov, ki so bili vsi zasuti od snežnega plaza.

Premogarji usmrčeni.

Juneau, Alaska, 4. marca — V bližini tega mesta, v premostovem skladisču Treadwell, se je pripetila grozna nesreča. Ko so bili delavci pri delu, se je vne smodnik v posebnih shrambah. Učinek razstrele smodnika je bil strašen. Triindvajset oseb je bilo na mestu mrtvit. Trdila ponesrečenih premogarjev so bila tako zelo prizadeta, da jih ni bilo mogoče spoznati. Smodnik se je baje vnel, ker so letete nanj zareče iskre iz bližnjega dimnika, vendar podrobnosti o uzočih te nesrečah se še ne dajo dogmati.

Milijarda daril.

STARII JOHN D. ROCKEFELLER NAMERAVA PODARITI TISOČ MILIJONOV ZA DOBRE NAMENE.

Morda ga pečajo milijoni, ki jih je pridobil v življenju.

ZVEZA MILIJONARJEV?

New York, 6. marca, — Tu se širijo vesti, da hoče stari J. D. Rockefeller na staru leta odpraviti svoje premoženje in vse podariti društvu, ki bo izvrševalo človekoljubne namene. Baje je za tem načrtom že več družin milijonarjev, ki so z Rockefellerm v zvezi Rockefellerjev cenijo dandanes na 600 milijonov dolarjev. Vsa ko leto ima 30 milijonov čistega dobička in če živi še 15 let, tedaj bo imel milijardo dolarjev, če je nima že sedaj. Ker pa ima kam s tako ogromnim premoženjem, je baje sklenil, da se ga znebina ta način, da ga daruje v dobrodelne namene! Bog zna, koliko je na tem resnice! Stari lisjak je marsikog ukanil v svojem življenju, da mu je malo vrjeti. Tudi je znano, da se jato nerad znebni enega samega dolarja, kaj šele toliko milijonov. Čudno pa ne bi bilo, če bi ga potolikih letih pričela peči vest, ker je toliko zakrivil. Znano je, da je tudi na začel s praznim žepom, in da bi mogel tekonom 50 let nágrabiti tako ogromno premoženje, skoro že mogoče ni, da bi prišlo v blagajno vse poslednjem potom. Naoči, kakor hoče, mi vsi častitamo Rockefelljeru, če res storí, kar je obljubil.

Nove službe za Roosevelt.

New York, 6. marca — Ed predsednik Roosevelt se kmalu vrne iz lovišč temne Afrike. Medtem pa že v New Yorku iščejo vsakovrstnih služb za njega. Nekateri govore, da hoče neki začetljiv kupiti upravni newyorski list "The New York Sun" nakar bode izročili glavno uredništvo Rooseveltu. Zopet drugi govore, da se ponuja Rooseveltu predsedništvo neke velike zavarovalne družbe. Seveda Roosevelt vseh tel govorih se nesčesar ne ve, ker se še sedaj nahaja v Afriki, a politikarji v New Yorku že sedaj pijejo na njegovo kožo.

Trije ustreljeni.

Citronelle, Ala., 3. marca — Včeraj včer je se pripetila krvava tragedija pred stanovanjem farmerja Oden, štirih milij od tega mesta. Oden se je že dalj časa preprial s svojimi sosedji, farmerji. Včeraj so prišli sovražniki farmerji Oden pred njegovo stanovanje, nakar je farmar Oden brez premisleka pričel streljati. Na mestu pred farmerjevim stanovanjem so obležali trije drugi farmerji, zadeti od krogel Odena. Nato je pa slednji šel v Citronelle, kjer se je izročil oblastem. Trdil je, da so bili njegovi nasprotniki oboroženi, da so hoteli s silo udreti v njegovo stanovanje.

Pišite po ceniku naših knjig. Mi imamo največjo zalog slovenskih knjig v Ameriki.

Oj te ženske!

Letošnje leto je izredno slabo za dramatične predstave na slovenskem odru. O novem letu je "Triglav" priredil igro Lumpacij Vagabund, a pozneje enkrat smo videli igro "Bucek v strahu;" to je bilo vše, kar nam je letos nodila slovenska Talija. Z veseljem smo tore pričakovali, kaj bude 6. marca, na dan, ko je na novo v življenje poklicana "Slovenska dobrodelna, potovalna glediška družba" obljubila, da predi predstavo. Lepaki, izredno bogati programi in dobra reklama je gladila pot v dvanaro: nabralo se torej v nedeljo zvečer mnogo občinstva klub štirinadstropnem cenam, kar je bilo nekaj novega v Clevelandu.

Prolog. Vidi se, kjer je Mr. Hočevar za regiserja igre, da jaka rad iznenadi občinstvo s prologom, ne sicer on sam, pač pa po gdenci. Pavlici Pintar, ki je za prolog kot ustvarjena, samo da bi se tupašem nekaj bolj navdušila. Sicer pa ima izvrstne geste. Prolog je govoril o novi ustavnovljeni glediški družbi, kako veliko in važno nalogu si je s tem pridobila, oziroma prevzela, ker je pričela gojiti slovensko Talijo. Ta prolog ima sicer krasne misli, samo da bi bil nekaj bolj zriman. Rime so pri tem prologu skoraj neznanost.

Prolog je sledilo predavanje g. E. M. Trošta s sklopčitimi slikami, ki se sicer niso kaj izborni ohnesle, vendar je — kakor vedno — Ribnica in Žužemberg obudil mnogo smeha. Kje so pa dobili "starega Frančeljina," nam pa ni znano.

Tem slikam je konečno post tot discrimina rerum — ali kot bi rekli s Cicerom — quoque tandem Catilina, abuteris patientia nostra! — konečno sledila igra "Oj te ženske". Kritizirali ne bodo na široko: Igra je bolj majhna, toda dobre, kako humoristične vsebine. Vida, gdje Pavlica Pintar, je dobra koketka. Nje govor je gladek, čist in popolnoma naraven. Izvrstna je mimika. Kako zna biti razdaljena, in kiko se zna poženejo zoper laskati! Pavlica je izvrstna gledališka moč. Samo načrti in opazili nekaj nekaj pomankljivosti. Vredna tovarstva, ki je bila Toni Grdinova, naša starza znanka z odra. Skoro obč imate iste lastnosti. Pripravni ste tako za ljubinske uloge kot za naivne. Obe stroje svoje uloge fine izvršile. Ga Alibina Hočevarjeva pa je nekaj posebnega v ulogi stotnikove soproge. Njen nastop, govor, zanesljivost, vse to je izvršila z isto zavestjo kot bi bila res stotnikova soproga. Take uloge ji veliko bolj prisoste kot pa zadnja uloga v igri "Bucek v strahu."

Stotnik g. Ivan Tomšič, je bil dober, posebno v govoru, ko se je kot skrbni oče razburjal, ker imajo njegove hčere ponocne sestanke na vrtu. Le "uniforma" ni bila dobra, sahbla ne v smislu originalnih, zvezde malo površne; sicer je pa njegov nastop precej ugajal. Dober je bil g. A. F. Truger kot dr. Slemšek; njegov nastop okreten, govor fin in kretanje dovršeno. Vidi se, da so se vsi igralci res uživali v svoje uloge, katere so zvršili z doslednjo natančnostjo. In čonečno stari sluga g. Frankunka nam je tudi znan. Sicer je g. Lunka sposoben bolj za pogrebnička in beračka.

starega vojaka, pa je vseeno svojo ulogo prav fino naredil. Na koncu zadnjega dejanja bi moral prinesi na oder sicer malo bolj "zbiksan" škorjenj, ker stotniki nimajo tako umazanih kot ga je on "pučal" za svojega "gospoda." Sicer pa tudi nemu hvala za nastop.

Igra je bila dobro obiskana,

Iz inozemstva.

NEMSKI DIJAKI UNIVERZE V PRAGI SO PRICE LI S STRAJKOM PROTI PROFESORJEM.

Na Ruskem se v kratkem pričete dve znamivni sodniški obravnavi.

POLOŽAJ V AVSTRIJI.

Dunaj, 6. marca — Nemški dijaki na vsečelšču v Pragi so pričeli s strajkom proti svojim profesorjem, ker se dijaki ne dopade postopanje profesorjev. Baje so profesorji preveč natančni, kadar poljujejo ustanove raznim dijakom. Ker so pri profesorji prepricani, da je češka univerza v resnicu češka, tedaj je gotovo, da so tudi toliko pametni, da bodo večino podporočili češkim dijakom. V slednega včela veliko razburjenje med nemškimi dijaki, ki se je konečno pojavilo v strajku.

Petrograd, 7. marca, — Tukaj se prične v kratkem obravnavi proti navideznom revolucionarju, takozvenemu "četrti ruske revolucije," Nikolaju Čajkovskemu. Policijski predsednik tega mesta je odredil da se sodniška preiskava pridomenjuju vse množice.

— Rojaka Epich in Gregorič sta otvorila v Collinwoodu na Elsinor St. novo mesnicino in grocerijo. Tamečnjim rojakom topli priporočamo, da podpirajo domačo trgovino.

— Zadnje dni smo imeli v

Clevelandu prav spomladansko

vreme. Prikazale so se letne

obleke, otroci so se igrali po

cestah zgoželi, kožuhni so zginili,

in toplo sonce je ogrevalo zemljo.

Sedaj smo pa dobili zopet

nekaj snega in burja je pritisnila.

No, škodovala ne bo

mnogo.

— V Clevelandu se je začela

zidarska sezona. Mnogo novih

postopij je letos na načrtu, ka-

terje tudi izvedeno. Zidati na-

meravajo tudi tri tovarne, se-

veda manjšega obsegata. Mayor

Baehr hoče imeti na vsak na-

čin novo mestno hišo. Ker mu

ljudstvo ni dovolilo denarja,

hoče priti do slednjega po in-

direktnih davkih. Tudi za novi

vidnik cez reko Cuyahoga

hoče imeti na ta način denar.

Ako se županu še to ponesreči,

tedaj bo skušal sodniškim po-

tom priti do denarja.

— Kdo si hoče prihraniti

pet centov in dve uri zamude,

naj pride v naš urad plačati ra-

čun za plin. Mi smo agentje

za plinovno družbo.

— Naše uredništvo izda za

Velikonočno posebno slavnostno

številko na 16 straneh. Poleg

slik bo v tej številki mnogo za-

nimivega berila. Kakor na-

padno, hočemo tudi letos poslati

to številko v staro domo

vinovskemu, kdo prinese na-

slov v uredništvo ali po piši in

plača deset centov, ker pride

samo na časopis znamka za 4

cente. Naročila se sprejemajo

do 18. marca.

— Slavnim društvom vseh

Jednot se pripravljamo v na-

ročila raznih tiskovin. Na raz-

polago imamo zahvale števil-

nih društev za krasno izvršitev

tiskovin. Naš urad ima samo

unijske delavce. Delo jako fi-

no, trpežno, cene nizke, kakor

nikjer drugje.

— V sporazujenje. Naš

urad je odprt vsako jutro od

8 ure Standard in do pol osme

ure zvečer Standard. To naj

blagovljivo upoštevati rojaki

ki obiskujejo naš urad.

— Za tuje oglase ni odgovorno

ne uredništvo ne upravnštvo

Naročajte "Ameriko." Izha-

ja dvakrat na teden.

**CLEVELANDSKA
AMERIKA**
— Izbrana v torek in petek.
— Izdaja: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPO \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti...
..... \$2.50
Posamezne številke po 3 centi.

Dopisi brez podpisa in osobnosti, se ne sprejemajo.

Vse pisma, dopisi in denar naš se pošiljajo na:
Tiskovna družba 'AMERIKA'
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA"
Issued Tuesdays and Fridays.
Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
(a corporation.)
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenian (Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387-R.

Entered as second-class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of Mar. 3, 1879.

No 19 Tue Mar 8. '10 Vol III.

Važna stvar.

Leta 1492 je Krištof Kolumb prišel v Ameriko, oziroma na območje pred ameriško celino. Nekaj desetletij pozneje so pa začeli že vreti razni naseljenici v Ameriko. Sprva je angleška in francoska vlada poslala v Ameriko same kaznence za katere niso imela prostora v stari domovini. Ti kaznenci so pa kmalu postali svobodni ter so priceli obdelovati obširne ameriške pravade. Ko so postali ti prvi naseljenici Amerike v stari domovino poročila, kako bogata je zemja v Ameriki, so se tudi njeni prijatelji in znanci začeli zanimati za Ameriko. Prihajali so v čimdalju večjem številu. Prapribivalcem Amerike — Indijancem to seveda nihal povseči. Napadali si bele "usiljence," kjer so jih mogli in jim prizadigli mnogo skode. Toda belli so organizirali vojake s puškami in topovi in Indijance se je moral umakniti bruhajočemuognju. Belli so se najprej polastili obmorskih pokrajin, kjer so bila tla za trgovino najbolj ugodna. In vsak naseljenec, ki je prišel iz Anglije in Francije, iz katerih del so tedaj naseljenici prihajali, je bil dobrodošel na ameriških tleh. Saj se je tako množila njih premoč proti Indijancem. Tako se je vršilo vse do tedaj, ko je Geo. Washington proglašil Ameriko za neodvisno državo od angleškega kralja, ki je do tedaj vladal nad ameriškimi pokrajinami. Amerika je bila tedaj prizbežališče em zatiranem v Evropi. Ijudim, ki so jih preganjali krožnimi bedaki v stari domovini in njih biriči v oblastnem. Vsak je smel sem. In zakaj tudi ne? Prostora je bilo za milijone in milijone ljudi. Prostora za 10 Evrov. Polagoma so se razkropili po celih državah in razstrelili kulturo. Amerika je načakala in naraščala. Posebno zadnjih dvajset let je prišlo 20 milijonov novih Evropejcev v Zjednjene države.

S tem smo hoteli povedati, da pravih Amerikancev, razven Indijancev ni. Vsi belli so se priseliš sem v teku štirolet. Nihče ni bil prej tukaj. In ti belli, ki so po sreči ljudstvu danes mogoče postavodaleti v Washingtonu, hočejo na vsak način zabraniti novim naseljenicem pot v Ameriko. Radi bi videli te čudeže, kde je nihovim očetom branil pot v Ameriko, kako bi oni gledali, ko so bili še v Angliji in Franciji, ce bi se juri naznalo, da ne smejo sem. In ti zagrizeni, ki ste sedaj v prvih vrstah o-

nih, ki so komaj desetletja tučaj in pritiskajo nove naseljenice. Dežela, ki je tako bogata kot Amerika, ki ima še tisoče naravnih virov neizmernega bogastva, naj ostane brez novejih naseljenic?

V siromški Evropi že itak nimajo nices, torej sili prebivalstvo v Ameriku, kjer dobi veliko, da se poštevno prezivi, kar se v stari domovini ne more. V zvezini postavodaj se je pricelo nekaj kuhati proti novim naseljenicem. Glavne točke smo že zadnjic omenili. Glavna predloga proti naseljenicem sta Hayesov in Obermanov. Ta dva predloga sta tako ostra, da će prideta v veljavno, naseljevanje popolnoma omejita. Zato se je združilo vse pravo misleče časopisje in nastopilo z vso silo, da se ta predloga ne sprejmeta. Zvezna neangleškega časopisa v Ameriki je poslala posebno deputacijo v Washington k predsedniku, da ga prosi, naj ne podpiše enakih predlogov, kar je Taft tudi obljubil. Rojake pa opozarjam, da poslušajo navodila, ki jih pridobi slovensko časopisje v Ameriki glede te stvari, ki so tako važne. Zna se namreč nekoga dne zgodi, da postane naselniška postava tako stroga, da niti vaši otreci, niti vaše soprogne bodo mogle v Ameriku, dasi bi vi trikrat plačali vožnje stroške. Opazujmo vse čitalce našega lista, da pregledamo danošnji oglas v listu, kjer se govori o "Liberty Immigration League." Poglejte ta oglas! Preberite, naredite, kakor rečeno in odpošljite, kakor je napisano. Storite raje danes kot jutri, ker velikega pomena je prvič za vse neameriške narodnosti, kakor tudi še posebej za Slovence. Vsi vaši podpisi in imena gredo najprvo v New York k imenovani družbi, ki se bori za naselniške pravice, in ta družba odpošlje vaša imena in naslove predsedniku Zjednjene držav, ki se bode potem prepričali, koliko moč imajo neameriški narodi, ce zjednine kaj zahtevajo.

Stetje ljudstva.

Aprila meseca se prične tri-najstetno štetje v Zjednjene državah. Cenilni urad iz Washingtona nas je naprosil, da razložimo ljudem, zakaj se tukaj gre. Mnogi naši ljudje so namreč taki, da će vidijo, ko stopi tuj človek v njih hišo da jih bode takoj pojedel s kostmi in kožo vred. Štetje se vrši tako-le: Vlada je nastavila posebne števce, ki imajo dolžnost, da gredo od hiše do hiše in popišo vse člane družine, in s tem dobijo natančne podatke koliko ljudi je dandanes v Zjednjene državah. Pri vsem tem ni nobenih drugih manipulacij. Vse številke so last samo cenilnega urada in se pod kaznijo \$1000 ne smejo oddati drugam kot samo cehilnemu uradu.

Torej rojaki, ko pridejo v vašo hišo števci, bodite prijazni z njimi, povejte jim natanko, kakor morete, da jih s tem olajšate njih delo, ki je sicer tako težavno. Števci bodo jaka prijazni z vami in bodite tudi prijazni vi z njimi, da se ne boste pozneje slisalo za nam, da ne poznamo oljke. Rojaki upoštujte ta nasvet!

* G. S. v Chicago, kjer so "napredni" za denar, so "napredni" tudi za tatvino poštenih imen. Lagati znajo, ti rokovanjači; dobro ime človeku vrniti, tega se pa boje, ker rokovanjač je in bo rokovanjač.

In klica pri omenjeniem nemarm listu, v katerega se zliva največja gnojnica berila, krade poštena imena kar na debelo. Teh rokovanjačev tudi ričet ne spometuje. Pa ga bosteše uživali, če ne boste mirovali.

Zoper časnikarske lope je treba najbolj radikalnih sredstev. In največji časnikarski lope med slovenskim nar-

mi Slovenci za nagrobeni spomin tebi, možu, ki te danes še ne dici velika čast, ker imaš pred seboj še nepoznano dekle! (Vse strele! Gorje njemu, ce se sesameva kje v tej indijanski preriji. Gotovo bom mislil na njegov skalp radi njegove žalitve.)

Dragi Župan! Pred leti je bilo in sicer nekoga topleg, pozneve večera. Rimski cesta je bilo in sicer nekoga topleg in grešnim svetilkam je prikrovano rumenega olja, vseled cesar je postal pasje lajanje precej sumljivo. Tedaj si se ti, prijatelj, ilirski velikan, ustavl koncem ulice, in ko si parkrat med prsti diplomatični zakrožil svoj dežnik, si začel svoj govor pred menoj, svojim edinem poslušalcu: Tudi naši veliki ranjki predniki so si morali pomagati do življenja, kateri jih ni bilo zagotovljeno. Prešernu so razna uredništva dolgovala velike svote za njegova žel ponatisnjena dela. Mar misliš da je bilo to stališče prjetno za njega? Tako trpm tudi jaz za čast slovenske književnosti. Tako bi gotovo še nadaljeval svoj govor, da te so polili z vodo raz neko okno. Žal mi je, ker nisem mogel teda tvojega govora poslušati do konca, ker ti govorju tak sladko kot bi imel polna usta mehko kuhanjajoča jajec. Prepričan sem, da bi v svojem nadijmenem govoru povdral o naprednosti, topoglavosti, grafu, sekundirani požravnosti, o moralu in odložkih sodomskih grehov. Adijo boy! Upam, da ti na svežem kraju sreč zagrimi. Se pridev! Ostajam tvoj udanini.

"Svoj k svojim." Uverjen sem g. urednik, da enakih lumperij še niste čitali, posebno onih ne, katerih me Mr. Milijončnik obsoja. Jaz Mr. "Svoj k svojim" sploh preporočujem pisati enaka žaljenja kot sem jih gorej omenil. Idite zlodijo z vašimi izrazi. V ostalem bi pa bilo bolje, da skrbite za svoj pleš kot za moje lase, katerih je na glavi še vedno toliko, da se najde dobră misel pod njimi, da vas lahko vedno zavrnim.

Pozdrav čitaljem in čitaljicam Clevelandske Amerike. Na svidenje!

Zdravko Županov.

(Op. ured.) Nekaj smo izpuštili, ker ta vaš "prijatelj" je res zloben človek. Kaj pa će bi rabili nekoliko brezove masti? Poskusite!

— Na uganjko, ki smo jo priobčili 25. februarja v našem listu, smo dobili obilno rešitev. Uganjka je rešena pravilno: "Rogač". Pravilno so jo rešili: Frank Drčar, Marija Omerza, Jac. Potočnik, Jos. Košnik, Lovro Kojnar, L. Langenfuss, Ant. Nose, Sil. Ipavec, Anton Ovan, Ed. Škulj, M. Skrbec, Kar. Penko, Jos. Matrino, Math. Marolt, Ig. Vidmer. Dobili smo še mnogo drugih rešitev, kakor "polž, zajec" in druge. Vsak kdor je dodal pet centov, je dobil obširen roman, kakor si je sam zbral. Vendar se tukaj sedaj vidi, kdo je bolj "kunštne" glave ter pravilno rešil uganjko.

Nova uganjka!

Možiček pada z drevesa v travo. Klobuček okrogel mu odkrije glavo. Zver pride velika in dolgo usta. Popade možička in ga po hrusta.

Kdo je ta možiček, kdo je grozna zver? Uganite. Kdor misli, da je prav uganil, naj piše pismo, priloži 5 centov znamko in dobil bodo "Hrabro in Zvest" roman iza francoske revolucije ali "Lucij Flav." zadnji dnevni Jeruzalem: kdor pa priloži deset centov znamko, dobijo sledenih knjig: "Rozaljedovska," "Jozafat, kraljevič v Indiji," "Ljudevit, mlađi izseljenec." Zapomnite: Nihče ne dobi knjige prej kot 15. marca. Cenilni rešiteljem v Clevelandu prinese naš raznalec knjigo na dom, a ostalim pa pošljemo knjigo po pošti.

Rešitve se ne sprejemajo pozneje kot 15. marca. Torej na delo!

Naznalo.

Podpisani naznajanjam vsem rojakom, znancem in prijateljem, da sem prezel na 2852 St. Clair ave. saloon od rojaka Frank Stuparja, kjer budem skrbel sam za najboljšo postrežbo, naj bo z dobrim svežim pivom, z domaćim okusnim vihom in žganjem ter z vsakovrstnim tobakom in smodkami. Skrbel budem za najboljšo postrežbo, da bo vsak zadovoljen. Tem potom se rojkom priporočam za obilen poset mojih prostorov.

Paul Krasac,

to je bila številka bolnika, kateri je bil zadnji v letu 1909 že sprejet v zdravljenje slavnega in znamenitega Dr. J. E. THOMPSON-A, glavnega zdravnika in ravnatelja Slovenskega Zdravnišča v New Yorku. Ta ogromni broj v zdravljenje sprejetih in tudi po kratkem času popolnoma ozdravljenih bolnikov, nam zopet spričuje, da je Dr. J. E. THOMPSONA iskušenost in zmožnost v zdravljenju vseh boleznej.

Najbolja Garancija

za vsakega, kateri potrebuje uspešno in hitro zdravniško pomoč, ter želi v kratkem svoje izgubljeno zdravje nazaj zadolit.

ROJAKI IN ROJAKINJE: Ne zgubite načine, ako Vas drugi zdravniki niso mogli ali Vas ne morejo ozdraviti.

— zato torej ne vsečete slabosti v nevarni bolezni, kakor:

reumatizmu,
kašiju,
naduhu,
prehlajenju,
sušici,
na pljučah,
na jetrah,
na ledicah,
na srcu,
na živilih,
na dušniku,
na vodenici,

DR. J. E. THOMPSON.

Kakor tudi tajnih moških in ženskih spolnih bolezni:

triperju, čankerju, silfisu, izcurenju moškega soka, nezmožnosti v spolnem očenju — nadaje na belem toku, nerедnem mesečnem čiščenju, na vnetju maternice, neplodovitosti, — tedaj se z zaupanjem obrnje za ponoč na slavnega in po vsem svetu radi njegove izkušnosti v zdravljenju dobro poznatega Dr. J. E. THOMPSONA, ker ni je nijedne

AKUTNE IN KRONIČNE BOLEZNI

katera bi ne bila njemu dobro in natanko spoznata in katere bi se on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti.

Zdravljec je vsih spolnih bolezni ostane strogo tajno.

PAZITE DOBRO KOMU poverite bolezem v zdravljenje. Vaša lastna korist je da ne odlašajte temuč takoj v materinem jesiku, pisište za svet v zdravniško pomoč na SLOVENSKO ZDRAVNIŠČE, kateremu na čelu stoji slavni zdravnik :

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St. New York, N. Y.

ROJAKOM

priporočam svoj fino urejeni saloon na 6131 St. Clairave., N. E., kjer je vsakdo postrežen v svojo največjo zadovoljnost.

Mrzlo, sveže pivo in fine smodke ter žganje vedno na razpolago gostov. Nadalje se priporočam društvom v oddajo velike in male Knausove dvorane, ki so najboljše, kar jih je slovenskih dvoran v Clevelandu. Velika dvorana je pripravna za igre, seje in zborovanja. Dvorana je na novo opremljena in zadostuje vsem potrebam.

Rojakom se priporoča v obilen poset svojih prostorov

Mike Setnikar,

6131 St. Clair ave. CLEVELAND, O.

COPENHAGEN SNUFF

JAMSTVO, KAKO VOSTI IN ČISTOČE.

S tem se zavežemo, da na odjemalcev stroške (na podlagi našega cenika) promenimo ta zavoj kodanjskega nosljanca ali Copenhagen Snuff za katerokoli vrsto izmed naših nosljancev in sicer v vsakem času pred potekom določenega časa; to se zgoditi, ako tobak ni bil poškodovan potem, ko je bil odpisan iz naše tovarne.

Zamenjajo se samo polni zavoji in o tem se mora naš obvesti, da zmoremo tako do ločit povračilo blaga.

COPENHAGEN SNUFF je izdelan iz najboljšega, starega in dobro diščega tabačnega lista; kateremu je pridelan delež čistih tabačnih zmesi. Nosljenc je prepariran tako, da mu je odvzeta vsa grenačna in kislina listnatega tobaka.

COPENHAGEN SNUFF je na svetu najboljši tobak za čiščenje in noslanje.

American Snuff Company

Zgorajšnje jamstvo je pridejano vsakemu zavoju nosljanca Copenhagen Snuff.

Prireditve nosljancev je znastveno izgotovljena. Priprava za tobak je ono, kar pomejuje kuhanje za jed in vležanje za vino. Copenhagen Snuff se pred vsem rabi kot tobak za čiščenje. Ker obstoji iz finih droptinic čistega tobaka, si ohrani večjo moč, tako da je njegova raba ekonomične vrednosti, ker daljše trajta.

Ako ga nimajo na prodaj v prodajalnicah v vaši bližini, vam ga dopošljemo po določenih cenah v katerikoli kraj Zjednjene držav in sicer poljubno količino Copenhagena v škatljah po 5 centov.

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

PIRUHE

pošljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom,

SATAN in ISKARIJOT

Spisal Karol May; za "Amerike" pridelil L. J. P.

PRVA KNJIGA.

(Nadaljevanje.) —

"Jaz pa vam bolje, dasi nti sem njegov oče. Koliko časa je že preteklo, odkar vas je zapustil? Kaj se je medtem zgodilo? Kaj je storil? Ali ves ti? Močki! Torej mi pozej tu pred svojimi vojniki, če ima Old Shaterhand pravico podeliti komu ime?"

"Old Shaterhand ima pravico!"
"Mogoče bi bil ti razčlanjen, ce bi ti dal ime?"

"Ne. Vsek vojnik Mimbrejov bi rad oddal svoje ime, da dobi družega od Old Shaterhanda."

Tu primem dečka zopet za roko in rečem:

"Slišali ste besede svojega glavarja; poslušajte sedaj, kaj rečem jaz: Tu stoji Old Shaterhand in poleg njega njegov priatelj in rudeči brat "Pobijalec Jumov." Poglejte sem! Orožje, ki ga nosi, je zaplenjeno! Pobijalec Jumov je velik vojnik."

Oči mojega dečka se zabliscate, vendar tudi prosijo. Winnetou stopi k njemu, položi roko na njegovo rame in reče:

"Pobijalec Jumov, to je ponosno ime! Old Shaterhand ga je izbral za tebe, torej si ga moral zasluziti. Winnetou se veseli, ker te lahko tako imenuje, on je tvoj priatelj ter bo s teboj kadil kalumet. Daj ga sem!"

Winnetou vzame mlademu dečku pipi iz rok, jo začne in naradi ravno tako kot jaz. Glavar molče stoji poleg Winnetou. Videl sem, kako trepetajo njegove ustnice radi razburjenosti. Mimbrej, pa se naj vse drugače gledajo. Winnetou pa prime dečka za eno jaz za drugo roko in rečem:

"Vojniki Mimbrejov vidijo trikrat brate, ki so zvesti eden druženju. Winnetou, Juma Shetar in Old Shaterhand. Juma Shetar se je z menom podal v smrtno nevarnost; sledil je meni, ko so me ujeli Jumi in me hoteli muciči. Ob uru nevarnosti je bil ob moji strani in umoril dva Juma, ko so me hoteli zopet prijeti. Spremljal me je do mesta, kjer sem zdaj. Videl sem ga hrabrega v boju, previdnega in zvitega pri zasledovanju sovražnikov. Marsikateri starji vojniki ne bi tega zmogel kot ta deček. Za to je on jaz in jaz sem on, glavar Aapačev pa je z nama. Kdor njega razzali, razzali nas in naj stopi naprej. Ali pa pridevi! Mi smo pripravljeni, da se hojnjemo z vsemi!"

Tu se stari glavar ni mogel dalj zdržati. Kratek krik začudenja se mu izvije iz grla, potegne nož izza pasa in zaklise!

"Juma Shetar se imenuje hrabri vojnik, katerega oče sem jaz; ali čujete? Juma Shetar! Old Shaterhand, veliki bledoljčnik mu je dal ime, in Winnetou, najslavniji Aapač mu je ukazal svoje priateljstvo in uklonjenost! Kdo je med vami, ki ima kaj zoper to? Kdo se hoče se jeziti, ker je Old Shaterhand kadil pipi miru in priateljstva z mojim sinom? Naj pride k meni in potegne svoj nož! Izrezati mu hočem dušo iz telesa in ponuditi meso jastrebom!"

Trenutek vlada grobna tišina; nato pa zakliče nekdo "Juma Shetar" in takoj zatuljivo vsi navzoči trikrat isto ime. Vsi pridejo bližje, da stisnejo nove mu vojnemu desnemu. Stari glavar pride k meni, da se zahvali, toda Winnetou reče:

"Moj brat naj pozneje pove, kar ečti njegovo srce; sedaj ni več časa. Dan se je nagnil in temni se. Tam stoji straža, ki hoče z nami govoriti. Čas je, da prične z opazovanjem sovražnika."

Ko Winnetou pokliče stražnika, pride slednji bližje in načini:

"Jumi so prišli, toda odjahaši in isti smeri, iz katere so prišli."

"Kako bližu so prišli?"

"Prišla sta dva kot poizvednika; sta ostala na enem mestu, kjer smo se sedili z Old Shaterhandom. Čakala sta, dokler niso prišli vsi Jumi, ki so skrbno preiskovali tla, nato so se pa počasi vrnili."

Winnetou pokima z glavo, nakar se obrne k glavarju:

"Močni Bivol je slišal, da sem imel prav. Jumi so se vrnil, vendar samo na videz. Vojniki Mimbrejov naj ostanejo na tem mestu, dokler se Old Shaterhand ne vrneva!"

Nato pa skočiva na konje in odjaha, ko je bilo še komaj toliko svetlo, da sem videl nekaj korakov pred seboj. Torej v temno noč, da opazujem sovražnika, o katerem gotovo nisva vedela, kje je pravzaprav.

Jumi so jahali proti vzhodu, vendar jim z Winnetouom nisva sledila, ker sva bila oba prepričana, da se kmalu obrnejo. Mislite si gozd dve ure dolg in pol ure širok, če se jahava: razprostiral se je od vzhoda na zahod. Gotovo je bilo torej, da pridevo Jumi po severni strani, obrnejo na jug, nakar nas napadejo od zahoda Hotela sva se sniti z njimi, im slediti in opazovati. Radi tega obrneva proti severu, jahava ob robu gozda proti vzhodni strani, dokler ne prideva na konec gozda. Tu počakava.

Dosedaj nisva govorila nicaesar: sploh med nima ni bilo nikdar dolgih pogovorov. Sedaj pa kratko vprašam:

"Pi dalje ali jaz?"

"Kakor hoče Old Shaterhand," odvrne Winnetou. "Torej naj jaha Winnetou naprej, ker ima ostreje ulo kot jaz."

"Za katero znamenje se zmeniva?"

"Za orlov glas že ne, ker jih v teh krajih ni."

"Torej naj Old Shaterhand posnema glas pume, ki so pogosti v teh krajih."

Winnetou odjava: ločila sva se, ker nisva natanko vedela, kje se Jumi prikažejo; opazoval je torej moral vsak eno stran gozda. Jaz jaham že nekoliko naprej, nakar razjaham in se vlezem v travo; tudi konj stori isto.

Pametna žival je obračala glavo proti vzhodu, odkoder sem pričaškoval Jume. Od časa do časa dvigne glavo. Kot leživa že kak četrtn ure, se spremeni ljudno dihanje konja v sopihanje: ušeša se konju poostre in gleda naprej kot bi nekaj pričakoval. Tudi jaz se z ušesi približam tloru, vendar ne sliham ničesar.

Sedaj zasopiba žival glasneje, toda ne boječe kot tedaj, kadar se bliži roparska žival. Prihajali so ljudje. Nato pa počinjam konju roko na gobec, in žival je wedela, da doslej ne sme več sopihati, tudi če bi strejali v bližini. To sem se imel zahvaliti Winnetouu, ki je konja privadil indijanski drešnici.

Ko sem prej govoril o temi, seveda nisem mislil egipovske teme: nekaj korakov pred seboj sem lahko že vedno videl. Kmalu začujem zamokljeno kopitanje konja; prihajali so bližje in bližje, in kakor se mi je zdelo, naravnost proti meni. Na pozagledam temno gnejče ljudij in konjev; vstati nisem mogel več in se skriti, ker bi me videli. Stisnem se k konju in mu tiščim gobec k tloru.

Sedaj pridejo; k sreči ne tako bližu kot sem menil. Mogoce trideset korakov daleč je jahal prvi; za njim pridejo drugi, ne v dolgi črti pa pa več njih skupaj. Njih obrazov nisem mogel razločiti; toda število je bilo pravilno: Bili so Jumi.

Konečno pride še dva zastola, in sicer veliko bližje kot drugi: komaj sta bila oddaljena 15 korakov; truplo mojega konja in moje lastno sta moral videti na vsak način; seveda v temi je bilo videti le črno maso, ležeče na tleh.

Tudi Winnetou ima svojega moža pod seboj: z laso mu zvezze roke in noge. Nato pa pride k meni in zvezze glavarja, kakor je prej njegovega vojnika. Pri tem mu pa pogleda v obraz, in reče začudeno, kar objektivno je bilo sicer proti njegovemu načinu.

Ko Winnetou pokliče stražnika, pride slednji bližje in načini:

"Jumi so prišli, toda odjahaši in isti smeri, iz katere so prišli."

"Kako bližu so prišli?"

"Prišla sta dva kot poizvednika; sta ostala na enem mestu, kjer smo se sedili z Old Shaterhandom. Čakala sta, dokler niso prišli vsi Jumi, ki so skrbno preiskovali tla, nato so se pa počasi vrnili."

Načini, ki so prišli, pride slednji bližje in načini:

"Kako bližu so prišli?"

"Prišla sta dva kot poizvednika; sta ostala na enem mestu, kjer smo se sedili z Old Shaterhandom. Čakala sta, dokler niso prišli vsi Jumi, ki so skrbno preiskovali tla, nato so se pa počasi vrnili."

ostanem miren, prideva popoloma k meni. Moram ju prestrašiti in spoditi proč. Tu bi najbolj pomagalo znamenje, ki sem ga dogovoril z Winnetouom. Toda, kaj će Indijanca res misliti, da sem puma in začeta streljati. Upal sem le, da ne bodela streljala, ker odmav bi prisel lahko do Mimbrejov.

Že obrača eden izmed nijiju konja proti meni. Drvignem se nekoliko, da bi dobil postavo pume in zarjovem kratko in jeno kot puna, ki se pripravlja na napad. Mož se prestraši in požene konja nazaj; ko pa zarjovem se enkrat, zbezita oba junaka. Hvala Bogu, zvijača se je posrečila; rjovenje bi lahko privabilo vse Jume nazaj.

Komaj se oddaljijo in sem zazahal svojega konja, že prijatelji.

"Kje?" vpraša.

"Tu pred nami."

"Zakaj je moj brat dvakrat zarjovel? Enkrat je bilo dovolj?"

"Ker so me Jumi zagledali in sem jih moral prestrašiti."

"Uff! Old Shaterhand je imel veliko srečo."

Nato pa njočje jahava za ruščarji. Midva sva bila le dva, onih pa toliko.

Vendar nevarnosti ni bilo posibne.

Tako jahava skoro dve uri proti jugu. Winnetou izjavlja moje lastne misli, ko reče:

"Ker ne vedo, kje so Mimbrej, postavijo kmalu šotorišče in razpošljijo ogleduhe."

"Moj brat govoril pravljivo: Midva jahava hitro naprej, da prehitiva ogleduhe."

Kmalu prideva do južnega gozdnega roba; Jumi obstanjo, kakor tudi midva in sicer še nekoliko nazaj, ker sva bila preblizu.

"Old Shaterhand naj drži mojega konja," reče Winnetou, "videti moram, kako Jumi tam.

"Motiš se," odvrne Velika Usta z grozčim glasom. "V nekaj minutah budem že prost."

(Dalej prihodnjič)

Mali oglasi.

Uredništvo našega lista priporoča svojim čitateljem, da spominja s svojim imenom in naslovom spodnje vrstice takoj ko prejmejo list ter ta izrek pošlje brez odlašanja na:

The LIBERTY IMMIGRATION SOCIETY

704 World Building 61 Park Row, New York City.

Peticija proti sovražnim naselniškim zakonom, ki se sedaj pripravlja v Washingtonu v Kongresu.

Spoštovanemu predsedniku Zjednjenih držav in članom Kongresa:

Jaz, podpisani, v imenu človeštva in ker sem prepričan, da je to v najboljšo korist pričivalcev Zjednjenih držav, slovesno protestiram proti nameranim zakonom, ki se sedaj pripravlja v Kongresu proti naseljencom.

Ce se uveljavijo ti zakoni, bodo tisočim sposobnim možem, dobrega značaja, nemogoče priti v Zjednjene države in tako postati dobrni državljanji. In poleg tega bi budi tudi ta zakon preprečil združenje članov družin, ki so že tukaj.

Mesto, da se postrujejo naselniške postave, naj se raje skrbi, da se novi naseljeni ci bolje razdele po deželi, kjer je delo potrebno.

Ime

Cesta

Mesto

Država

Ko ste napisali svoje ime in naslov, pošljite ta protest na THE LIBERTY IMMIGRATION SOCIETY 704 World Building, 61 Park Row, NEW YORK CITY.

Tel. Cuy. Central 4254 R.
J. H. Miller & Co.
CIGARE in TOBACCO

Agenti za razprodajo na debelo na boljšega žganja in vina.
2656 EAST 53. STREET.

VPRASUJTE SAMO
PO TEH ZNAKMAH,

ki jih ima

PRAVI DUNAJSKI KRUH

Sveč svaki dan
pri vseh grocerjih.

Drustveni oglasi.

Društvo sv. Franciška, št.

66, K. S. K. Jednote ima svoje

redne seje vsako prvo nedeljo

v mesecu v John Percovi

dvorani, 2523 E. 79 St. Društvo

postane lahko vsak, ki

je poštenega obnašanja,

ne manj kot 18 let in več kot

45 star, na duhu in telesu zdru

štev ter mora biti en mesec

pred sprejemom od kakega

društvenika vpisan.

Vpisna cena

za 25 centov, vstopnina po

starosti.

Bolniška podpora se

deli v pretekli petih mesecih

po vzprejemu.

Kdor želi takoj

podpora, mora plačati za

3 mesecev nazaj in je takoj

drugi dan deležen bolniške

podpore. Joe Perko, I. tajnik

60

